

НАЧАЛНО УЧИЛИЩЕ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“ – ВАРНА
ул. Места №27, тел. 052/370-693, e-mail: school@nulevski.com

УТВЪРЖДАВАМ:
СТЕЛА ПЕТРОВА
ДИРЕКТОР НА
НУ «ВАСИЛ ЛЕВСКИ»
ГР. ВАРНА

ПРОГРАМА

за превенция на ранното напускане
на учениците от училище

ПРОГРАМА

за превенция на ранното напускане на ученици от училище

Въведение:

1 Програмата за превенция на ранното напускане е основен инструмент за планиране на дейностите по задържане на учениците в училище. Програмата е създадена на основание чл.263, ал.1, т.8 от Закона за предучилищното и училищното образование и е в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално-икономическото развитие.

2 Училищната програмата за превенция на отпадането на ученици в НУ „Васил Левски“ гр. Варна е разработена в контекста на Европейската платформа срещу бедността и социалното изключване на предложената от Европейската комисия „Стратегия за интелектуален устойчив растеж „Европа 2020“ и на препоръките, направени във връзка с тях по отношение превенцията на социалното изключване и за по-добро образование и грижи в периода на ранното детство, насочени към осигуряване на възможности на всички деца за най-добър старт в живота.

3 Водещи стратегически документи при изготвянето на Програма на НУ „Васил Левски“ за превенция на ранното напускане на образователната система са:

⇒ Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система

⇒ Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства

⇒ Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността

⇒ Национална стратегия за учене през целия живот

⇒ Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество

⇒ Закон за предучилищно и училищно образование:

⇒ Наредба за приобщаващото образование.

ⓐ В Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система преждевременното напускане е дефинирано като сложно явление, което оказва сериозно влияние върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на една страна в средносрочен и дългосрочен план.

ⓑ Преждевременното напускане на образователната система води до нарастване на рисковете от социално изключване, застрашава сигурността и стабилността на обществото и е предпоставка за влошаване на качеството на живот на сегашното и на следващите поколения. Здравният статус и достъпът до ресурси и услуги, които могат да осигурят по-добър стандарт и продължителност на живота в добро здраве и благосъстояние, са в пряка зависимост от получената по-висока степен на образование.

ⓒ При изготвянето на програмата се отчитат:

- Ролята на цялата система от участници и взаимоотношенията помежду им, като се признава ролята на всяка от заинтересованите страни.
- Сътрудничество в образователните институции за насърчаване на позитивната училищна култура, работата в екип.
- Координираните мерки на всички нива.
- Проследяване на напредъка на ниво училище.

Принципи на програмата за превенция на отпадането на ученици

Програмата за превенция на отпадането на учениците се базира на основни принципи на включващото образование:

- ✓ Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование.
- ✓ Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава.
- ✓ Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото посещение в училище.
- ✓ Ученикът следва да бъде стимулиран да участва активно в образователно-възпитателния процес.

Идентифициране на рисковите фактори за преждевременно напускане на ученици от училище:

- Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите.
- Негативно отношение на родителите към образованието на детето.
- Липса на ефективни санкции за родителите.
- Нисък жизнен стандарт на част от населението в резултат на продължителна безработица.
- Проблеми в семействата, водещи до отпадане на ученици от училище.
- Липса на достатъчно финансови възможности в институцията за подкрепа на застрашени от отпадане ученици по социални причини.
- Миграционни процеси и честа смяна на местопребиваването.

Анализ на влиянието на причини, водещи до отпадане от училище:

Често икономическата обстановка през последните години предразполага към миграционни процеси. Родителите на децата заминават да работят в чужбина - сезонно или постоянно, като грижата за тях се прехвърля на роднини и близки. За част от семейства образованието не е приоритет. Случва се да се изселват цели семейства, за децата няма точна информация дали постъпват в училище там или не. Някои деца срещат трудностите при усвояване на учебния материал, което води до демотивация. Има случаи на затруднена адаптация на деца от етнически малцинства в образователно- възпитателния процес.

През изминалите учебни години нямаме голям брой отсъствия по неуважителни причини в училище. За направените отсъствия основните причини са:

- ❖ Заниженият родителски контрол към осигуряване на присъствие на учениците в училище.
- ❖ Продължително отсъствие от училище

- ❖ Проблемна семейна среда
- ❖ Трудна адаптация към изискванията в училище

Предложения за нови форми и методи за работа с ученици, застрашени от преждевременно отпадане от училище:

- ↳ Прилагане на нови подходи в работата с родителите - алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, привличане на родителите като партньори на класа
- ↳ Работа на външни специалисти с родители на застрашени от отпадане деца - включване в проектни дейности на ниво училище и/или квартал
- ↳ Установяване на ефективен диалог училище - външни институции, имащи отношение по проблема
- ↳ Мотивиране на продължаване на образованието в следващ етап
- ↳ Работа по развитието на класа като екип, преодоляване на обособяването по етническа принадлежност на учениците
- ↳ Включване в извънучебни форми на деца в риск, застрашени от отпадане
- ↳ Оптимизиране и обогатяване формите за двигателна активност, занимания с различни видове изкуства, игри.

Цели на програмата:

- ① Увеличаване разнообразието и ефективността на прилаганите от училището мерки и дейности за превенция и намаляване на риска от преждевременно напускане на образователната система чрез подкрепа и публично оповестяване на добри практики и политики.
- ② Усъвършенстване работата на педагогическия екип по разработване и изпълнение на програми, в резултат на което да намалее броят на децата в риск от отпадане.

С изпълнението на целите на тази Програма се очаква да бъдат постигнати следните резултати:

- Приложен единен комплекс от политики, планове и мерки на ниво училище, съответстващи на националните и основаващи се на системно наблюдение, анализ, оценка, редовна отчетност и прозрачност, от които да произтичат коригиращи действия, развиване на ресурси и насочване на въздействието съобразно установените потребности;
- подобрени резултати от образование и възпитание, осигурена подходяща образователна подкрепа за развитието на всеки ученик, включително на ученици от уязвими етнически общности и на деца със специални образователни потребности;
- задържане на нивото на отпаднали ученици от училище чрез редовното и посещаване.

Мерки за превенция на ранното напускане на образователната система:

- Силна мотивация чрез редица дейности за приобщаване на децата от ромски произход, децата със специални образователни потребности, както изоставени от семейства, заминали в чужбина.
- Съвместна работа с медиаторите в ромската общност.
- Ежеседмични контакти, а при нужда и ежедневни с попечителите на изоставените деца, търсене на съдействие от отдел „Закрила на детето”.

- Оказване на социална помощ чрез дарения.
- Мотивиране и приобщаване на тези деца за посещаване на целодневната форма на организация в училище. Търсене на непрекъснати срещи с тези родители и мотивиране и приобщаване към социогрупата.
- Изготвяне на база данни от учителите, в чиито класове има за такива деца /съобразно различните причини от отпадане квалификация на педагогическите специалисти в посока управление на конфликти, справяне с агресията.
- Дейности за усвояването на българския книжовен език и повишаване на грамотността.
- Насочване на ученика към занимания, съобразени с неговите потребности. Повишаване качеството и ефективността на въздействие върху подрастващите чрез създаване на специфична образователна и възпитателна и интерактивна среда. Включване в дейности извън ДОС за превенция на деца с риск от отпадане. Спазване на Координационния механизъм за деца в риск.
- Включване на местните власти и социалните партньори като равноправни участници в такъв координационен механизъм;
- Формиране на екипи за разработване на дейностите по превенция от отпадане . Включване на местните власти и социалните партньори като равноправни участници в такъв координационен механизъм.
- Формиране на екипи за разработване на дейностите по превенция от отпадане.

План за изпълнение на програмата:

1. Създаване на база-данни за семействата на децата в риск.
Срок: 30.10.2022 г. Отг. лице: координатор
2. Индивидуална работа с родители, които възпрепятстват децата си от редовна посещаемост на училище.
Срок: през учебната година Отг. лице: кл. ръководители
3. Провеждане на инициативи сред родителите и местната общественост: кампании за повишаване на родителската отговорност и подкрепа за образованието, кампании за преодоляване на негативни обществени нагласи, основани на етнически произход и религия.
Срок: 30.10.2022 г. Отг. лице: координатор
4. Допълнителни интерактивни занимания за подобряване на езиковите умения по български език.
Срок: постоянен Отг. лице: учители
5. Разработване на целесъобразни за училището механизми за максимален обхват на учениците, подлежащи на задължително образование.
Срок: 30.09.2022 г. Отг. лице: координатор
6. Допълнителна работа с ученици, застрашени от отпадане и или преждевременно напускане на образованието.
Срок: през учебната година Отг. лице: класни ръководители

Очаквани резултати:

1. Обучение по български език, което да осигури успешно обучение в училище.
2. Интерактивна образователна среда, гарантираща равен старт и ефективно качествено образование.
3. Ефективно взаимодействие със семейството - ангажираност на родителите.

4. Мотивация за привличане и интегриране на учениците, застрашени от ранно напускане на образованието.

5. Повишаване квалификацията на учителите, необходима за подобряване качеството на учебния процес за постигане на по - високи резултати в образованието на децата.